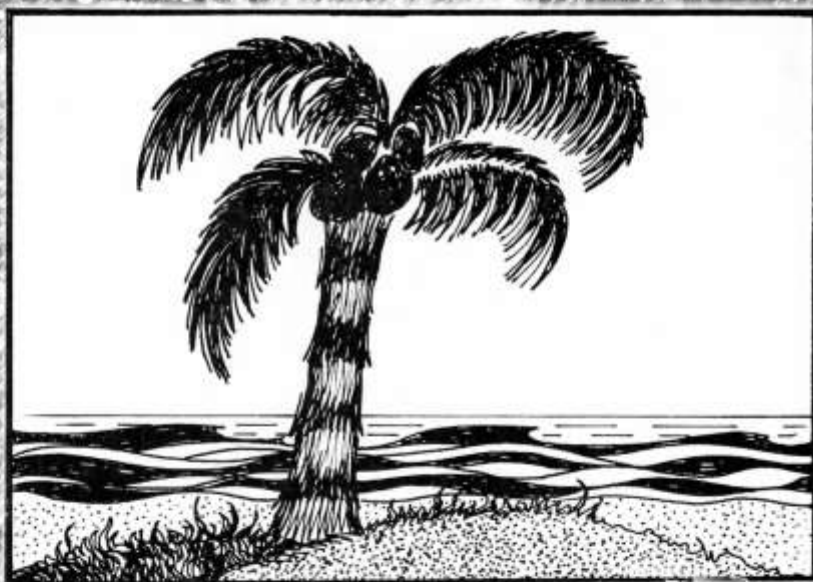

PROLOOC

TEKST

MAKEN HET BEST VEEL

VEEL GROETEN, WE MAKE

Tekst:

"Veel groeten, we maken het best!"

Een productie van een Proloog-collectief bestaande uit:

Geke Bello, Tatjana Brinkman, Jean Custers, Bert Edelenbos, Huub Huben, Helen Juurlink, Marcel Rensen, Thea Roding, Jan de Rooy, Bart Scheepens, Nienke Sikkema, Jan Smeets, Dries Smits, Jannie Uiterlinden, Willem Ullings, Kees Waterbeek

Muzikaal discussie-programma voor de lagere klassen van het voortgezet onderwijs. Vertrekkend van het boek "Heer der Vliegen" wordt een fabel uitgebouwd over een groep jongeren.

Deze zijn op een eiland aangespoeld en hoe zij zichzelf organiseren en de reminicenties aan de maatschappij daar een rol in spelen.

Reconstructie van de tekst op basis van een techniek-script (d.i. een tekst met alle lichtstanden, aanwijzingen voor de lichtkrant en instarts van de bandrecorder.). Er waren veel handgeschreven veranderingen die in de volgende tekst opgenomen zijn.

Mede dankzij de hulp van Helen Juurlink, Jan Smeets en Dries Smits van de originele ploeg, zijn een aantal onduidelijkheden t.a.v. volgorde en wijzigingen opgelost.

De opmaak van de voorkant is een aanvulling van de redactie uit 2016 op basis van een originele schets van een ontwerp van Jan Smeets voor de brochure.

Bart :Nou hebben we toch iets meegemaakt, we hebben met z'n zevenen op een onbewoond eiland gezeten. Mens, mens, een puinhoop. We dachten eerst dat is het wel, met z'n allen op een eiland met alles d'r op en d'r an. Maar niks hoor. Hoe we op dat eiland terecht kwamen is een heel ingewikkeld verhaal en dat doet er nou niet toe. Het belangrijkste is waarom het niet goed ging. We kwamen daar alle zeven met de dingen die ons thuis en op school waren. Wat ons niet was geleerd, was hoe je met zijn zevenen moet samenwerken. Dat brak ons wel op. Maar het is niet voor niets geweest. We hebben heel wat van onszelf begrepen, en van de wereld waar we uitkomen.

Toen we weer van dat eiland terug waren, hebben we bij elkaar gezeten en nagedacht en gepraat. We denken dat we weten waarom het fout ging en hebben daar we een voorstelling van gemaakt, om met jullie over te kunnen praten. We hebben een eiland getimmerd. Kijk daar staat ie. Je moet er zon palmen, lekker zwemwater en zo bijdenken. We hebben er ook eten in overvloed. Ik heb het steeds maar over -wij-. Wij dat zijn Bert, Helen, Willem, Tatjana, Dries, Marlies en ik. Ik ben Bart

Jan en Huub zorgen voor het licht en geluid en Hennie speelt op het orgel. Op dat eiland spelen we iets na wat daar gebeurde en hiervoor hoe dat zo kwam . Nou ja, dat zien jullie van zelf wel. Laten we nou maar iets gaan doen.

EILAND scène IIK MOET IETS BEREIKEN OF DE GROTE SAMENWERKING.

Marlies :Nou, we moeten maar iets gaan doen. Er zijn geen grote mensen, dus we zullen 't zelf moeten doen.

Bert :We zouden om te beginnen een hut moeten bouwen, dan hebben we tenminste een dak boven ons hoofd vannacht.

Dries :Goed, maar daar moet je eerst hout voor hebben. Tatjana ga je mee hout zoeken?

Willem :Moeten we niet eerst de boel gaan verkennen om te kijken waar we de hut 't beste neer kunnen zetten?

Helen :Ik vind eigenlijk dat er twee hutten moeten komen: een voor jongens en een voor de meisjes.

(ALLEN REAGEREN HIEROP)

Ik ga. niet met de jongens in een hut zitten.

Bart :Laten we nou eerst een hut bouwen, dan kunnen we al tijd nog zien of er een tweede nodig is. Dan kan Helen ook mee doen.

(ALLEN REAGEREN HIEROP)

(DRIES HAALT PAAL. INZET MUZIEK. 'T WERK BEGINT.

TIJDENS HET LIED, DAT DOOR ALLEN GEZONGEN WORDT, DOET IEDEREEN INDIVIDUEEL ZEER GESTILEERD, WAT HEM HET BESTE LIJKT. STEEDS SNELLER)

LIED:

Samen werken, samen bouwen
dat is ons toch steeds geleerd
sla de handen in alkander,
anders loopt de boel verkeerd

Samen werken samen bouwen is
tenslotte heel normaal
met z'n allen iets bereiken
is ons aller ideaal.

Samen werken, samen bouwen
dat is waar je steeds voor vecht
als je dat niet in praktijk brengt
komt er niets van je terecht.

Helen : Jongens laten we nou eerst overleggen, kijk nou dat is toch geen hut.

Bert : Zij heeft gelijk, we hadden van te voren eerst duidelijk alles af moeten spreken.

Dries : Jullie hadden naar mij moeten luisteren, niks afspreken bouwen.

Tatjana : Dat heb ik toch gezegd.

Helen : Dat krijg je als je maar een hut bouwt.

Bert : Jongens, jongens, luister nou even.

Marlies : Laten we nou geen ruzie maken.

Bart : Bert heeft gelijk en Marlies ook. Laten we geen ruzie maken en eerst overleggen.

Wim : We hadden eerst dat eiland moeten verkennen.
(KAKAFONIE)

Bart : Het ging van het begin af aan al verkeerd. Dat was niet zo verwonderlijk. Want we hebben van niemand geleerd om naar elkaar te luisteren of samen echt iets te doen. Bert heeft daar een goed voorbeeld van.
(BERT STAPT VAN EILAND AF. KOMT IN SPOT. LICHTKRANT:
IK MOET IETS BEREIKEN OF DE GROTE SAMENWERKING.
SPOTTEKSTEN VIA BANDREKORDER)

Wim : Je zult je mannetje moeten staan.

Marlies : Je zult van je af moeten bijten jongen.

Dries : Zonder eelt op je elleboog kom je er niet.

Helen : Je zult het zelf moeten maken: een ander doet het niet voor je.

Tatjana : Het leven is een kwestie van trappen of getrapt worden.

Bart : Als je zo doorgaat komt er niets van je terecht.....

FLASH BACK 1

(PA, MOE, BERT. EETTAfel, 3 STOELen.)

Bert :Hallo

Marlies :Dag jongen, waar kom je vandaan zo laat, we hebben al gegeten.

Bert :Van Marlies, ik heb 'r geholpen met wiskunde.

Marlies :Heb je je eigen huiswerk al af?

Bert :Dat ga ik dadelijk doen.

Dries :Wat dadelijk, weet je hoe laat het is?

Bert :IK heb niet zoveel te doen vandaag.

Dries :Je denkt er wel gemakkelijk over.

Marlies :Je weet wat we afgesproken hebben Bert, eerst je eigen huiswerk af, en dan pas tijd voor andere dingen.

Bert :Moet ik Marlies dan laten barsten?

Dries :Van Marlies helpen haal jij je eindexamen niet.

Marlies :Zo'n ster ben jij nou ook weer niet dat je je zoiets kunt permitteren. Je moet ook eens aan je zelf denken.

Dries :Ze brengen het niet bij je thuis!

Marlies :Je vader heeft er vroeger ook hard voor moeten werken, hè Pa.

Bert :Och vroeger....

Dries :Ik heb nooit de kans gekregen om te studeren.

Marlies :Je zult toch later geld moeten verdienen, en daar zal je nu voor moeten werken.

Dries :En hard.

Bert :Jullie praten altijd maar over geld, geld interesseert me niet.

Dries :Dat zijn idealen jongen, die had ik vroeger ook.

Marlies :Voor idealen koop je niks, je zult iets moeten bereiken.

Dries :Bert jongen, ik heb hard moeten werken en veel moeten slikken voor ik had wat ik nou heb.

Marlies :En daar profiteer jij nu ook van.

Dries :Jij krijgt de kans om te studeren, laat maar eens zien, dat je het waard bent.

Marlies :Marlies komt jou straks ook niet helpen als je voor je eindexamen zit. Je zult het zelf moeten doen!

LIJST - Vader

(MUZIEK PEYTON PLACE, HEEL ZACHT)

Bart :Iedereen kan schatrijk worden:
schoenpoetsers is het gelukt,
hebben villa's, auto's, reizen
van de welvaartskip geplukt.
Bijna alle miljonairen
zijn als jongetje van tien
met een krantenwijk begonnen,
hebben zo jong al gezien:
wil je slagen in het leven
neem dan alles op je nek
waar je geld mee kunt verdienen.
Je moet pezen als een gek
tot je na een aantal jaren
heel de wereld kopen kunt
levenslang kunt uit gaan rusten,
anderen het werken gunt.

Maar ik moet wel eerlijk zeggen
zelf heb ik het niet gehaald.
Heb een auto voor de deur staan,
maar die is niet afbetaald.
Heb een huurhuis en een dochter
op de universiteit.
Maar ik moet er krom voor liggen,
voor plezier heb ik geen tijd.
'K ben misschien voor deze wereld
te goedhartig en te zacht,
want in plaats van die miljoenen
heb ik nu iets aan mijn hart.

(VEEL GROETEN-lied op eiland)

(IN G, INZET B A G C B D)

Bert :Ik leerde dat je kost wat kost zelf iets bereiken moet
maar ook help steeds eenander, volgens mij rijmt dat niet goed.

Het is niet leuk als ik het spel verpest
daarom zing ik maar hard mee met de rest:

Allen :Veel groeten, we maken het best.
Alles loopt geweldig ook al is er wat kritiek
veel groeten, we maken het best.
Zolang we zingen is er nog geen reden tot paniek
zolang we zingen is er nog geen reden tot paniek.

SCÈNE 2.EILAND.IK MOET MIJ AANPASSEN OF VRAGEN STAAT VRIJ.

Bart :Je ziet dat het niet belangrijk is, dat Bert Marlies helpt, maar wel dat hij zelf iets bereikt. Die ruzies op het eiland gingen steeds maar door. En toen kwamen we op een geweldig idee, tenminste dat dachten we.

(TITEL LICHTKRANT: IK MOET MIJ AANPASSEN OF VRAGEN STAAT VRIJ - 2 MAAL)

(LICHT EILAND VOL)

Marlies :Dat vind ik ook, we moeten ons aan de regels houden.

Dries :We hebben nog geen regels.

Bert :Regels moeten er zijn, anders loopt alles mis. Dat is nu eenmaal zo.

Helen :We moeten een goeie dagindeling maken, waaraan iedereen zich houdt.

Tatjana :Ja, we zouden om acht uur op kunnen staan en vaste etenstijden afspreken.

Wim :Maar ik wil ook weleens uitslapen.

Helen : Daar heb je hem weer. Zo komen we nooit tot regels. Als iedereen nu al begint met te doen waar hij zin in heeft. Orde moet er zijn!

Bert :Ja, orde moet er zijn. Dat is dan meteen regel nummer 1.

(ALLEN BEHALVE WIM BEAMEN DIT)

(DE MENSEN DREUNEN DE VOLGENDE REGLEMENTEN OP:)

1. 2. 3. . . .

8u. wij staan op.

9u. wij gaan eten.

10u. wij wassen af.

11u. wij maken schoon.

12u. wij zoeken vruchten.

1u. wij moeten eten.

2u. wij wassen af.

3u. wij moeten rusten.

4u. wij gaan op jacht.

5u. wij gaan koken.

6u. wij eten warm.

7u. wij wassen af.

8u. wij verdelen taken.

9u. amusement.

10u. wij gaan naar bed.

11u. stil

Wim :Waarom doen we dit eigenlijk?

('T ANTWOORD IS HET REGLEMENT DIE IN NOG SNELLER TEMPO OPGEDREUND WORDT. WIM DOET NIET MEE)

Wim :Hé luister nou eens, 't zijn misschien best goeie regels, maar ik begrijp absoluut niet waarom. We zitten hier op een geweldig eiland. We hebben alles wat ons hartje begeerd. Waarom moeten we persé om acht uur opstaan. We hoeven niet naar school. Waarom moeten we om negen uur eten. Waarom om tien uur afwassen en om elf uur schoonmaken. Waarom moet alles precies op tijd? Van wie moet dat dan? Ik vind 't niet leuk meer.

Helen :Nou ja. Daar hebben we uuuuuren voor zitten werken. Iedereen kent 't reglement van buiten en meneer Ullings vindt 't niet leuk meer!

Wim :Ik mag tóch wel vragen waarom?

Dries :We hebben met z'n allen afgesproken, dat er orde zou zijn.

Tatjana :Ik begrijp 't wel, jij wilt met je luie kont blijven zitten, en ons alles laten doen.

Bert :Als je maar begrijpt, dat je op zo'n manier de zaak vreselijk ophoudt.

Marlies :Je bent ontzettend onredelijk. We kunnen toch niet allemaal doen waar we zin in hebben.

Helen :Afgesproken is afgesproken. Orde en regelmaat moet er zijn

Wim :Ik begrijp nog steeds niet waarom.

Bart :Daar werd natuurlijk helemaal geen antwoord op gegeven, want dat antwoord wisten we niet. We vonden het gewoon, dat er regels moesten zijn, want dat hoorde zo en we waren niet anders gewend. En of dat nu goeie regels waren en waar ze voor dienden, vroegen we ons niet af. Iedereen had zich aan te passen.
(TATJANA VAN EILAND AF IN SPOT. LICHT EILAND UIT. LICHTKRANT 1 MAAL)

(SPOTTEKSTEN BANDRECORDER)

Bart :Waarom, waarom, waaromzijn de bananen krom.

Wim :Niet vragen maar doen.

Marlies :Waarom. Waarom? Omdat ik het zeg.

Bert :Waar grote mensen spreken moeten kinderen zwijgen.

Dries :Jij hoeft hier niet te denken, dat wordt voor je gedaan.

Tatjana :Ik stel hier de vragen.. Niet jij.

Als je zo doorgaat komt er niets van terecht.....

FLASHBACK 2

(EEN OPEN KLEERKAST - TATJANA STAAT ERVOOR)

Dadelijk komt Bart me halen. Ik weet eigenlijk nog niet goed wat ik aan moet trekken. Bart heeft gezegd, dat z'n moeder erg veeleisend is. Wat trek je aan als je voorgesteld wordt aan de ouders van je vriend?

Ik zou 't liefst zo gaan. Ik voel me 't best op m'n gemak in m'n spijkerbroek.

Hoy, ik ben Tatjana.

-- Wat heb je nu meegebracht?

-- Is dat een jongen of een meisje?

-- Heeft ze geen jurk?

-- Maar kind, dat is niet netjes, zo'n eerst keer.

Waarom kan ik niet in broek verschijnen? Waarom moet ik me aanpassen aan de eisen van die moeder? Waarom is een dame geen dame meer als ze een spijkerbroek aan heeft?

Ik zal maar een jurk aantrekken. (PAKT EEN SEXY- JURK UIT DE KAST.)

Zou deze goed zijn?

-- Is dat je nieuwe meisje, Bart?

-- Is het niet wat overdreven voor een jong meisje om zo'n laag uitgesneden jurk te dragen?

-- Ze hoeft niet zo mét zichzelf te koop te lopen.

Dan zal ik wel een jurk aan trekken, die van m'n kin tot m'n tenen gesloten is. (PAKT EEN AVONDJURK UIT DE KAST)

Als ik nou geen echte dame ben. . . .

Goedenavond mevrouw.

Goedenavond meneer.

Ik ben Tatjana Brinkman.

-- Nou die verbeeldt zich nog al wat. Ze doet of ze de koningin is.

-- Erg bescheiden is je 'nieuwe vriendin niet, Bartje.

Ja., maar zo kan ik niks aantrekken. Waarom kan ik niet iets aandoen wat ik zelf leuk vind, zonder kommentaar te krijgen.

Maar goed, ik pas me wel aan. Ik zal deze wel aantrekken.

Als ik zo ga, zullen ze zeggen:

-- M'n complimenten, Bart, je hebt een fatsoenlijk en degelijk meisje gekozen.

In deze jurk zie ik er ontzettend trutterig uit. Maar goed, als ze 't zo willen. Ik pas me wel aan. Okè.

FLASH BACK - Een opvoeder

Opvoeden betekent: jonge mensen
aanpassen aan wat er van hen wordt verwacht
leren hoe ze zich moeten gedragen
om als mens te worden hooggeacht
opvoeden is jonge mensen leiden
tot ze dadelijk bewust en vrij
die plaats kiezen, die voor hen bestemd is
in 't totaal van onze maatschappij.

Och, ze zullen zeker protesteren
die spontaniteit doet me wel deugd
onbezonnenheid is niet verwerpelijk
want dat hoort nu eenmaal bij de jeugd
maar je moet dat goed weten te richten
zodat alles wat die kinderen zijn
aangepast wordt aan al de idealen
die voor ons opvoeders heilig zijn.

FLASHBACK - De kommissaris.

Agent : (klopt)

Komm. : Binnen.

Agent : Kommissaris.

Komm. : Agent Smits.

Agent : Kommissaris ik zou graag vrijgesteld willen worden van mijn opdracht.

Komm. : Welke opdracht?

Agent : Om op te treden tegen de protesterende bewoners van de Bloemenbuurt.

Komm. : Hoezo?

Agent : Ik vind hun argumenten redelijk.

Komm. : Agent het is onze plicht om de orde te handhaven. Ik heb opdracht van de heer burgemeester gekregen om de protesterende buurtbewoners tot de orde te roepen, U, als agent, moet deze taak op u nemen.

Agent : Kommissaris ze hebben groot gelijk, dat ze protesteren, de woningen zijn inderdaad erg slecht.

Komm. : Met Uw persoonlijke mening heb ik niets te maken. Stel U voor, dat alle leden van ons Korps er een persoonlijke mening op na hielden. Deze opdracht komt van de heer burgemeester en het is niet aan ons te twijfelen aan het standpunt dat de heer burgemeester in deze inneemt. Het spijt me agent, maar U zult Uw plicht moeten doen. Hoe zwaar die soms ook kan zijn.

Agent : Kommissaris ik ben bij de politie gekomen om mensen te beschermen en niet om ze te bevechten.

Komm. : Ik heb U al gezegd dat het niet aan ons is uit te maken wat rechtvaardig of onrechtvaardig is. U heeft zich aan te passen agent Ik geef U opdracht op te treden tegen de protesterende buurtbewoners, zodat de orde hersteld wordt. U hebt u aan te passen. Had U nog iets.

Agent : Nee kommissaris.

Komm. : U kunt gaan agent.

Agent : Tot uw orders kommissaris.

VEEL GROETEN WE MAKEN HET BEST.

Bert :Ik leerde dat je kost wat kost zelf iets bereiken moet,
maar ook help steeds eenander, volgens mij rijmt dat niet goed.

Tatjana :Maak van je hart geen moordkuil, waarmee zit je in je maag,
maar kom ik met kritiek zegt men dat ik niet gedraag.
Het is niet leuk als ik het spel verpest
daarom zing ik maar hard mee met de rest.

Allen :Veel groeten wij maken het best
Alles loopt geweldig ook al is er wat kritiek
Veel groeten wij maken het best
Zolang we zingen is er nog geen reden tot paniek
Zolang we zingen is er nog geen reden tot paniek.

SCÈNE 3 EILAND.IK MOET M'N BEST DOEN OF ALLEEN HET RESULTAAT TELT.

Bart : En wij maar denken dat het kinderziektes waren. We gingen vol goede moed verder. We hebben toen een vuur gemaakt en moeilijk dat dat was. Gelukkig dat Bert iets wist van de padvinders met twee stokjes. Zo begonnen we vol goede moed aan een nieuwe dag.

(LICHTKRANT:

IK MOET MIJN BEST DOEN OF ALLEEN HET RESULTAAT TELT 2x)

(LICHT EILAND VOL.)

Tatjana : We kunnen niet allemaal gaan, want het vuur moet aanblijven.

Marlies : Ik blijf wel hier, dan pas ik op het vuur.

Bert : Dat is dan geregeld. Het lijkt me beter, als we ons in twee groepen verdelen, die kunnen dan elk een deel van het eiland nemen.

Dries : Oké, als Helen en Bert de noordkant nemen dan nemen wij de zuidkant.

Helen : Ik geloof dat we beter Dries en Bert om kunnen wisselen.

Bert : Ik vind de verdeling zo heel goed. We moeten alleen afspreken dat als de zon boven de bergtop staat we hier terug komen om elkaar verslag te doen.

Tatjana : Heel goed, zullen we dan?

(MARLIES BLIJFT ALLEEN ACHTER. SPOT OP MARLIES. IN G MIN)

Marlies : Wat ik doen moet, moet ik heel goed doen
dat is ook heel normaal
ik zorg nu voor het vuur vandaag
in 't belang van allemaal
ik voel dit als een vrantwoordelijke taak
goed mijn best doen is dus nu de goede zaak
wat ik doen moet, moet ik heel goed doen
dat is ook heel normaal.

Wat ik doen moet, moet ik heel goed doen
dat is mij zo geleerd
de takjes blijken nat te zijn

er gaat nu iets verkeerd
 ik moet zorgen dat ik droge takjes vind
 anders zeggen ze - wat ben jij een stom kind -
 wat ik doen moet, moet ik heel goed doen
 dat is mij zo geleerd

Wat ik doen moet, moet ik heel goed doen
 dat is mij zo gezegd
 de wind die is naar oost gedraald
 het vuurtje gaat nu slecht
 heel hard blazen kan nu slechts mijn redding zijn
 (MUZIEK STOPT. MARLIES BLAAST 3X)
 maar het helpt niets want het vuurtje blijft heel klein
 wat ik doen moet, moet ik heel goed doen
 dat is mij zo gezegd

Wat ik doen moet, moet ik heel goed doen
 ik doe toch zo mijn best
 ik zoek vlug nog wat sprokkelhout (FIS MIN)
 waar blijft nu toch de rest.

(MARLIES GAAT AF. BART, BERT EN HELEN KOMEN OP.)

Helen :Ze heeft het vuur uit laten gaan.
 Bert :Dit is te gek om over te praten. Daar hebben we een hele ochtend op gewerkt. Wat denkt ze wel.
 Helen :Wat een stom kind.
 Bert :Misschien wist ze niet hoe ze een vuur aan moest houden.
 Helen :Een vuur aanhouden, wat is daar nou voor kunst aan
 Bart :Ik kan beter proberen het weer aan te maken.
 Bert :Het is eigenlijk ook geen vrouwenwerk.
 Helen :Geen vrouwenwerk, geen vrouwenwerk? Ik zou het best kunnen en ik ben toch ook een vrouw?
 Bert :Jij denkt dat je alles kunt, maar ondertussen zitten we zonder vuur.
 Helen :Ze heeft zichzelf notabene aangeboden.
 Bert :Helen heeft gelijk, ze moest zich rot schamen.
 Helen :Ze maakt het zelf maar weer aan.

Bart : En we hebben Marlies toch uitgescholden, niet mooi meer. Ze had ontzettend haar best gedaan, maar wisten wij veel, het vuur was uit en daar ging het om. Achteraf gezien was het erg onredelijk, maar wat wil je het interesseert geen hond wat of jij je best doet. Alleen het resultaat telt. Kijk maar.

(LICHT EILAND UIT. BART IN SPOT. LICHTKRANT 1X. BANDRECORDER SPOTTEKSTEN)

Bert :Als je iets doet, jongen, moet je het goed doen.

Wim :Aan half werk hebben we niks.

Tatjana :Als je een vier hebt, zal jij je best wel niet gedaan hebben.

Dries :Het interesseert me niet of je gisteren tot twee uur hebt zitten werken, je kent je les niet.

Helen :Voor je goeie bedoelingen koop ik niets.

Marlies :Als je zo door gaat, komt er niets van je terecht.

FLASHBACK 3

(DIREKTEUR EDELENBOSCH LOOPT OP EN NEER. MENEER ULLINGS LOOPT HEM ACHTERNA.)

Bert :Ja, meneer Ullings?

Wim :Meneer de direkteur heeft U een ogenblik;

Bert :Jazeker.

Wim :Ik ben de klasseleraar van Helen Juurlink. Ik heb een brief gekregen van haar huisarts. Hij vraagt ons om Helen vrij te stellen van het eindexamen.

Bert :Hoe bedoelt u.

Wim :Ziet U, ze heeft een vreselijke examenvrees. Ze is een prima leerlinge. . .

Bert :Natuurlijk, dat weet ik.

Wim :Ze krabt zich nu al de handen stuk bij de gedachte aan haar eindexamen.

Bert :Beste meneer Ullings, moet U horen: de zaken zijn nu eenmaal anders georganiseerd. Op het moment, dat het van je gevraagd wordt moet je een prestatie kunnen leveren. Dat is in de maatschappij ook zo. Als je dat niet kunt ben je nog niet klaar voor onze samenleving.

Wim :Vorig jaar heeft ze schitterende punten gehaald en toch is ze gezakt, om dezelfde reden. Zouden we nu geen uitzondering kunnen maken.

Bert :Ik begrijp natuurlijk wat U bedoelt en ik voel ook wel een beetje met U mee meneer Ullings. Maar we zijn nu eenmaal gebonden aan de voorschriften van het ministerie en bovendien afhankelijk van de goedwillendheid van de gekommiteerde.

Wim :Maar direkteur, Helen werkt het hele jaar door uitstekend dat is volgens mij garantie genoeg dat ze later in haar dagelijks werk tot goede prestaties komt.

Bert :Beste Ullings mijn bevoegdheden reiken nu eenmaal niet zo ver dat ik van de regel af kan wijken. Wie geen eindexamen doet kan geen einddiploma, krijgen.

LIJST - Een gediplomeerde

Ik heb elk diploma dat
je maar kunt behalen.
ik kan uit mijn blote hoofd
alles zo herhalen
wat er in de boeken staat
wat docenten zeiden
van de omtrek van een bol
tot 't ontzet van Leiden

't Eerste wat ik niet vergat
wat 'k van vader hoorde:
zorg dat je 'n papiertje haalt
want met mooie woorden
en met alle goeie wil
zal je het niet halen
pas als je diploma's hebt
gaan ze je betalen.

Nu daar ben ik in geslaagd
ik kan me verkopen
ritsel met m'n cijferlijst
deuren vliegen open
nu zegt men dal ik te veel
u naar mezelf toe reken
ik moet zorgen dat ik ook
voor and'ren iets beteken.

Ik wil dal best leren maar
weet niet hoe 'k daaraan begin
want daar is geen cursus voor
daar is geen diploma, in.

VEEL GROETEN WE MAKEN HET BEST.

Bert :Ik leerde dat je kost wal kost zelf iets bereiken moet maar ook help steeds een ander, volgens mij rijmt dat niet goed.

Tatjana :Maak van je hart geen moordkuil, waarmee zit je in je maag maar kom ik met kritiek, zegt men dat ik me niet gedraag.

Bart :Ze zeggen doe je best je ijver wordt beloond maar nee als het niet lukt dan tellen ze de moeiten niet meer mee

Het is niet leuk als ik het spel verpest
daarom zing ik maar hard mee met de rest:

Veel groeten we maken 't best
alles gaat geweldig ook al is er wat kritiek
veel groeten we maken 't best
zolang we zingen is er nog geen reden tot paniek. (2x)

Scène IV Eiland

WIE HET BETER DOET KRIJGT MEER OF EERLIJK ZULLEN WE ALLES DELEN

Bart :En toen wij op jacht. Dat wil zeggen Dries, Bert en Willem en ze vingen een varken. We dachten toen dat we het gemaakt hadden, maar toen begon de ellende pas.

(CROSSFADE. 2x TITEL LICHTKRANT:

WIE HET BETER DOET KRIJGT MEER OF EERLIJK ZULLEN WE ALLES DELEN)

(LICHT OP HET EILAND)

Tatjana :0, wat goed!

Helen :Dat jullie dat durven! Ik zou er het lef niet voor hebben!

Dries :We hebben de zaak voor elkaar. We kunnen hier nu nog maanden blijven.

Marlies :We gaan er ontzettend lekker van eten. En een ontzettend goed feest houden. Ik neem een hele achterpoot!

Tatjana :Ik de haas!

Helen :Ik ook een hele achterpoot!

Bert :Ik de nieren en de lever,

Wim :Ik neem ook een achterpoot en een heleboel koteletten.

(TIJDENS DEZE TEKSTEN IS IEDEREEN GRIJPGRAAG AAN HET VARKEN GAAN SJORREN. ALS EEN RUGBYKLUNEN VECHTEN ZE OM EEN STUK. DRIES ZIET HET AAN EN GRIJPT IN.)

Dries :Ik vraag me af of er nog wat voor mij overblijft, als ik dit zo zie. 't Lijkt me het beste dat ik de zaak verdeel. Ik heb ten slotte gejaagd!

Bert :Jij niet alleen Dries, ik heb. ook de hele middag gejaagd!

Dries :Wat heb jij gejaagd dan, wat heb jij in vredesnaam gejaagd? Wat dan, jongetje? (TOT WIM) En dat heeft zeker ook gejaagd. Was jij dat niet Ullings? Jullie hebben alleen maar dom meegehold!

Wim :Dom meegehold?! Wij hebben dat zwijn opgejaagd en in het nauw gedreven! Dom meegehold! !

Dries :En wie heeft het neergestoken? Nou? Jij? Jij? IK! Jullie durfden niet stelletje broekeschijters! IK NEEM DE ACHTERPOTEN WIM ULLINGS! IK verdeel de buit. En ik zal uitmaken wie wat krijgt. Ik bepaal hoe er verdeeld wordt en als er iemand nog wat heeft, dan krijgt hij helemaal niets meer.

Wim :Dat kun je niet maken Dries Smits. Jij bent volslagen belachelijk. Je doet net of dat zwijn van jou is. Wat denk jij wel.

Waarom zeggen jullie niks!?

(SPOT OP BERT, DE REST VERSTILT)

Bert :Wat had ik moeten zeggen, ik vond het op dat moment heel normaal.

We hebben met z'n drieën gejaagd en hebben een zwijn gevangen. Ik heb niet zomaar meegehold. Ik had ook heus wel willen steken, maar ik durfde niet. Dries durfde wel en vond dat hij recht had om het te verdelen, Is dat nou goed of niet?

Tatjana vond het heel normaal
wie het beter doet krijgt meer.

Helen vond het ook gewoon
wie het beter doet krijgt meer

Marlies had helemaal geen bezwaar
wie het beter doet krijgt meer

Zelfs Wim heeft daarop niets gezegd
wie het beter doet krijgt meer.

Dries is het zwijn nu aan het verdelen en neemt zelf het grootste part. Als ik zelf had durven steken, had ik dezelfde rechten willen hebben als Dries nu heeft. Maar ik kon niet steken en Dries kon het wel Dus mag Dries toch ook beslissen wat er met het varken gebeurt.

Hij deed het uiteindelijk beter dan Willem en ik.

(LICHT OP EILAND HALF)

Bart :Nogal wiesde dat Bert toen zo dacht. Want in de praktijk komt het er op neer, wie 't beter doet krijgt meer. Dat rijmt nog ook.

(CROSSFADE. 1X LICHTKRANT?)

WIE HET BETER DOET KRIJGT MEER OF EERLIJK ZULLEN WE ALLES DELEN
DRIES IN SPOT, SPOTTEKSTEN OP BAND)

*Tatjana :Als je 't zo goed deed als je broer, zou je ook een
brommer krijgen.*

*Bart :Natuurlijk verdient hij meer, hij heeft toch ook meer
verantwoordelijkheid.*

Wim :Iedereen krijg loon naar werken.

Bert :Wie 't eerst komt, die 't eerst maalt.

Marlies :Brutalen hebben de halve wereld.

Helen :Als je zo door gaat komt er niets van je terecht.....

FLASH BACK SCÈNE IV

(IN BES)

Helen en Bert : Moeder snijdt de taart aan
drie ongelijke delen
en vraagt aan de kinderen
hoe het ging op school
Jan haar oudste zoon zegt
ik had vandaag een negen
dus krijgt hij van moeder
het welverdiende loon

Een groot stuk met veel slagroom
en minstens negen kersen
laagje pudding - laagje jam
je deed je best op school
je hebt een goed stel hersens
hier is taart - vreet je maar klem

Dan vraagt moeder verder
aan Pim die had een zeven
krijgt een stukkie kleiner
maar toch nog lekker groot
Ineke en Jopie
een zes dat valt wat tegen
dus delen ze samen
de laatste kleine moot

Frankie had een vier
die kan niet zo goed leren
dus voor hem - wordt niets bewaard
hij weet het van tevoren
als moeder taart gaat delen
geen goed punt - dan ook geen taart

Jan is ingenieur
en woont nu een villa
met een grote tuin
met een vijver en terras
en in zijn garage
een auto groot en lila
hij denkt 't is normaal
dat ik steeds do eerste was

Een groot stuk met veel slagroom
en minstens negen kersen
laagje pudding - laagje jam
je deed je best op school
je hebt een goed stel hersens
hier is taart - vreet je maar klem

Frankie kwam van school
waar was hij toen gebleven
omdat hij niet leren kon
ging hij naar de fabriek
krijgt een schamel loon
waar hij net van kan leven
met zijn vrouw en kinderen
maar ach, hij moppert niet

Soms droomt hij ervan
een groot stuk taart te krijgen
zoals vroeger - broertje Jan
maar hij had een vier
hij kan maar beter zwijgen
want hij weet - toch nergens van

VEEL GROETEN WE MAKEN HET BEST.

Bert :Ik leerde dat je kost vrat kost zelf iets bereiken moet
maar ook help steeds eenander, volgens mij rijmt dat niet goed

Tatjana :Maak van je hart geen moordkuil- waarmee zit je in je maag
maar kom ik met kritiek, zegt men dat ik me niet gedraag

Bart :Ze zeggen doe je best, je ijver wordt beloond, maar nee
als het niet lukt dan tellen ze de moeite niet meer mee.

Dries :De grotere beloning is voor wie het beter doet
Hoe kan dat als je samen eerlijk alles delen moet?

Het is niet leuk als ik het spel verpest
daarom zing ik maar hard mee met de rest.

Allen :Veel groeten, we maken het best
alles gaat geweldig ook al is er wat kritiek
veel groeten we maken het best
zolang we zingen is er nog geen reden tot paniek
zolang we zingen is er nog geen reden tot paniek.

SCÈNE V, Eiland

IK MOET HET BETER DOEN DAN DE ANDEREN OF IEDEREEN IS GELIJK

Bart :Van het een komt het andere. We hadden ontdekt, dat als je het beter doet je ook meer krijgt. En toen deden we ons best - concurrentie troef. Enfin bekijk het maar.

(TITEL LICHTKRANT 2x:

IK MOET HET BETER DOEN DAN DE ANDEREN OF IEDEREEN IS GELIJK

LICHT OP HET EILAND)

Tatjana : Hou je domme kwek, je bent alleen maar jaloers.

Helen :Jaloers op jou? Ik zou niet weten wat ik met jou zou willen ruilen!

Marlies :Of het zou d'r geslijm met Dries moeten zijn.

Tatjana :Het klein dom propje zegt ook wat. Je denkt zeker dat we niet in de gaten hebben, dat je als een hondje achter Dries aanloopt.

Marlies :Heb ik een schelp van hem kado gekregen of jij?

Tatjana :EEn schelp? EEn spiegel moet je kado vragen en er voor gaan staan!

Bert :Hou toch eens op mot dat meidengezeur!

Tatjana :Vind je niet dat propje leuk bij Bartje past?

Helen :Twee propjes bij elkaar.

Bert :Nou Helen nog, dan hebben we ze alle drie gehad!

Marlies :Weet jij dat Helen 's nachts stiekem de hut uitkruipt?

Helen :Wat is dat voor een smerige opmerking , moet ik het soms in de hut doen?

Bert :We zouden een Miss- Eilandverkiezing voor jullie uit moeten schrijven. Dan zijn we voor eens en voor altijd van het gedonder af. Dan weten we wie de mooiste is. Maar ik denk wel dat alle jongens huilend zouden weglopen.

(BLACK-OUT, MUZIEK, MEISJES ZETTEN IN HET DONKER HUN PRUIKEN OP EN ZOEKEN HUN PLAATS, OP GIL VAN TATJANA SPOTS AAN. MEISJES DANSEN EN PAKKEN HUN MIKROFOONS DIE VOOR OP HET PLATFORM KLAARLIGGEN.)

Helen :Ik ben aantrekkelijk

Marlies :Ik ben verrukkelijk

Tatjana :Ik ben charmant

Allen :IK wordt miss eiland

Helen :Ik ben opwindend

Marlies 'k heb sexappeal

Tatjana :Ik ben in

Allen : 'k zorg dat ik win

Helen : 'k heb mooie benen

Marlies : 'k heb goeie maten

Tatjana : 'k wordt nummer een

Allen :ja ik

(LEGGEN MIKROFOONS WEER NEER, TREKKEN ELKAARS PRUIKEN AF, OP POM-POM-POM-MUZIEK LICHT UIT, IEDER OP Z'N PLAATS OP, OP LAATSTE POM LICHT AAN)

Bert :Dries -zou jullie een pak op je sodemieter moeten geven!

Helen :Leer jij maar varkentje-steken, melkmuil!

Marlies :Misschien mag je dan wel morgen met Ome Dries op jacht.

Tatjana :Dries heeft alleen maar last van jou. Het is geen kindermeid.

Bert :Hij zal jullie meenemen! Hij ziet jullie nog niet eens staan. Weet je wat jullie zijn, nog niet goed genoeg om de vloer te vegen.

(GROOT TUMULT, DRIES GRIJPT IN)

Dries :Is' dat gedonder nou afgelopen! Jullie lijken wel een stel kleine kinderen.

Bart :Jij voelt je wel flink hè. Je hebt ze d'r goed onder. Moet je dat daar zien staan een grote domme kracht, die hier de lakens denkt uit te delen.

Wim :Meneer denkt dat hij alles beter kan. Je verbeeld je nogal wat. Je moet niet denken, dat je meer bent dan wij. Spieren zijn nog geen hersens Dries smits met je grote holle hoofd!

Bart :Voor die concurrentie hebben we prachtige voorbeelden gevonden.

(LICHT UIT. LICHTKRANT 1x :

IK MOET HET BETER DOEN DAN DE ARDEREN OF IEDEREEN IS GELIJK!

SPOTTEKSTEN OP BAND)

Helen :Je moet pakken wat je krijgen kunt.

*Dries :Je krijgt het in je leven niet kado, je zult ervoor
moeten vechten.*

Bert :Natuurlijk moet er konkurrentie zijn, dat stimuleert.

Bart :Je zult met je ellebogen moeten werken.

Wim :Als je zo doorgaat komt er niets van je terecht.....

FLASH BACK V.

Helen :wat heb je voor aardrijkskunde?

Tatjana :ik heb voor aardrijkskunde een 7

Helen :ik ook. en wat heb je voor geschiedenis?

Tatjana :wat heb jij ervoor?

Helen :jij eerst

Tatjana :ik heb voor geschiedenis een 6

Helen :ik een 8

Tatjana :wat heb je voor frans?

Helen :wat heb jij voor frans?

Tatjana :nee. nu jij eerst

Helen :ik heb een 6 voor frans

Tatjana :ik een 7

Helen :maar frans op de havo is moeilijker dan op de mavo. ik krijg een punt bij.

Tatjana :dan zou iemand van de huishoudschool helemaal niet mee kunnen doen, want daar krijgen ze niet eens frans!

Bert :gaat u door!

Tatjana :wat heb je voor handenarbeid? ik een 8

Helen :handenarbeid is geen eindexamenvak. wiskunde?

Tatjana :wij hebben geen wiskunde maar boekhouden, daar heb ik een 9 voor

Helen :boekhouden telt niet

Tatjana :waarom niet (gaat Helen te lijf)

Bert :break, je moet je aan de regels houden. handen thuis, gaat u door.

Helen :ik heb voor wiskunde een 8

Tatjana :ik heb voor Duits een 7

Helen :ik een 8

Tatjana :ik heb voor Nederlands een 7

Helen :ik een 9

Tatjana :gymnastiek

Helen :is ook geen eindexamenvak

Tatjana :dat zeg je omdat ik er een hoog punt voor heb.

Bert :break, dat is niet terzake. gaat u door.

Helen :wat heb je voor biologie

Tatjana :weet ik niet

Helen :ik een 7

Tatjana :ik een 8

Helen :je liegt

Tatjana :een 5

Helen :maatschappijleer

Tatjana :das ook geen eindexamenvak

Helen :natuurkunde

(GONG, SPELERS EVEN UITEEN, BERT NEEMT ZE BIJ DE POLS EN HOUDT HELENS ARM
OMHOOG)

Bert :Helen van de havo heeft gewonnen op punten, deze overwinning
levert haar een betere positie in onze maatschappij.

LIJST - Supporters

(IN A)

Dries & Marlies: Wij zijn de voetbalfans in hart en nieren.
dus stonden we met ratels langs de kant
toen deze middag met veel kracht ons elftal
de elf van "Samen Sterk" te grazen nam

hun keeper bleek maar moeilijk te passeren
de enige manier was met geweld
zo ging na samenspel van onze aanval
nog voor de rust die keeper uit het veld

ze hadden ons gewaarschuwd voor hun aanval
dus telkens als die voor ons doel verscheen
liep onze stopperspil hen in de rug en
vloog een van onze backs hen naar het been

zo hebben we die wedstrijd dik gewonnen
en afgedronken met een goed glas bier
't was al met al een erg sportieve middag
wij drie blessures en de vijand vier

nu hoor je tegenwoordig vaak de mening
sport zet mensen op tegen elkaar
sport kweekt ongezonde concurrentie
nou ik kan u zeggen dat niet waar!

want als je ziet hoe goed dat onze jongens
elkaar wisten te vinden, eensgezind
de andere partij de grond instampten
dan vind ik dat je dat niet zeggen kunt

VEEL GROETEN WE MAKEN HET BEST.

Bert :Ik leerde datje kost wat kost zelf iets bereiken moet
maar ook help steeds eenander, volgens mij rijmt dat niet goed

Tatjana :Maak van je hart geen moordkuil waarmee zit je m je maag
maar kom ik met kritiek, zegt men dat ik mc niet gedraag

Bart :Ze zeggen doe je best, je ijver wordt beloond , maar nee
als het niet lukt dan tellen zo de moeite niet meer mee.

Dries :De grotere beloning is voor wie het beter doet
hoe kan dat als je samen eerlijk alles delen moet

Helen :Leve de samenwerking- sla de handen in elkander
maar wil je iets bereiken- doe 't dan beter dan een ander.

het is niet leuk als ik het spel verpest
daarom zing ik maar hard mee met de rest:

Allen :Veel groeten, we maken het best
alles gaat geweldig ook al is er wat kritiek
veel groeten we maken het best
zolang we zingen is er nog geen reden tot paniek
zolang we zingen is er nog geen reden tot paniek.

SCÈNE VI, EilandDE BESTE IS DE BAAS OF IEDREEN IS VERANTWOORDELIJK

(LICHTKRANT 2x: DE BESTE IS DE BAAS OF IEDREEN IS VERANTWOORDELIJK)

(EILAND SCÈNE VI. METEEN LICHT OP EILAND. DRIES EN WIM IN GEVECHT)

Bart :Hebben jullie het verstaan? Van concurreren komt ruzie en van ruzie komt vechten.

Als het nou niet afgelopen is, hou op, waarom vechten jullie, waarom vechten jullie?

Bert :Waarom? Het wordt tijd dat er een leider komt.

Marlies :We hebben nog niks anders gedaan dan ruzie maken

Bert :Een leider kan beslissingen nemen

Tatjana :Hij kan uitmaken wat goed en slecht is en wij houden ons daaraan.

Helen :Als we elkaar niet van het eiland af willen pesten , moeten we iemand kiezen als baas

Bert :Das toch normaal, er moet toch een baas zijn?

Marlies :Ja natuurlijk, ik ben het er helemaal mee eens dat er een baas moet zijn. Maar daar ga je toch niet om vechten? Zouden jullie nou eindelijk niet eens de koppen bij elkaar steken en eens rustig overleggen!

Tatjana :Goed, overleggen. Dries moet de baas zijn.

Wim :Waarom Dries, waarom Bart niet? Waarom Marlies niet?

Dries :Ik ben de enige die ons vlees kan bezorgen.

Wim :Maar jij bent niet geschikt.

Dries :Waarom ben ik niet geschikt? Wie is er dan wel geschikt?

Heeft Bart gejaagd, heeft Bart voor het eten gezorgd, heeft Bart dat zwijn doodgestoken, heeft Bart dat zwijn hier naar toe gesleept?

Heeft Bart toen er ruzie was hier de boel geregeld?

Heeft Bart dat zwijn verdeeld?

Wim :En hoe heb je dat verdeeld? Met lomp geweld. Als een domme kracht, zonder na te denken!

Dries :Wat zonder na te denken! Jullie hadden elkaar de nek omgedraaid voor twee koteletten, als ik niet ingegrepen had.

Ik zal het je nog sterker vertellen, jullie zijn van mij afhankelijk, ik ben de enige hier die kan jagen en als ik wil dan kunnen jullie dat vlees vergeten. Ik ben hier de baas. Ik laat jullie verhongeren als ik dat wil!

(EILAND UIT)

Bart : Zover hebben we het laten komen. Jullie denken zeker, dat dat overdreven was, maar we waren goed bang voor Dries. We waren afhankelijk van hem.

(TITEL LICHTKRANT 1x:

DE BESTE IS DE BAAS OF IEDEREEN IS VERANTWOORDELIJK

WIM IN SPOT SPOTTEKSTEN OP BAND)

Dries : Iemand moet toch de verantwoording op zich nemen.

Helen : We kunnen 't nu eenmaal niet allemaal voor 't zeggen hebben.

Tatjana : De slimme zal de domme moeten leiden.

Marlies : Er zijn nu eenmaal bazen en knechten.

Bert : Zonder baas komt er niets van terecht.....

FLASH BACK VI - Cocktail party

Dries : Proost.

Tatjana : Proost. Een kostelijke sherry.

Dries : Neem nog wat van die schaal moeder; er is volop.

Tatjana : Een reuze geslaagde party.

Dries : Ah, Hancké is er ook.

(ER WORDT VRIENDELIJK GEKNIKT.)

Help me er even aan denken, dat ik die Edelenbosch onder handen neem. Er is gedonder met de ondernemingsraad. Dat kan ik beter op een feestje onder zijn neus wrijven, dan op kantoor.

Tatjana : Wil je Edelenbosch onder vier ogen spreken.

Dries : Nee, blijf maar rustig in de buurt.

ha, Edelenbosch....

Bert : Meneer Smits, Mevrouw Smits, als altijd even charmant. Hoe maakt U het. (HANDKUS)

Tatjana : Uitstekend, dank U.

Dries : Neem een borrel Edelenbosch, het staat er voor.

Tatjana : U moet hier eens wat van proberen.

Bert : Uitstekende paté vergis ik mij of zit er wat Armagnac in.

Dries : Heb je de jubilaris al gefeliciteerd?

Bert : Ik heb hem even stevig de hand gedrukt. Hij ziet er patent uit na veertig jaar.

Dries : Zijn vrouw mag er ook zijn. (MAAKT GEBAAR)

Bert : Een beetje mollig.

Dries : Hé, Edelenbosch, kom eens. Nu we hier toch zo gezellig staan wat er momenteel in de ondernemingsraad gebeurt bevalt me niet. Ik heb zo'n pamflet gezien, met kreten als: arbeidersmacht, arbeiderscontrole, inspraak, beslissingsrecht. Ik ben absoluut niet gediend van dat soort praktijken en ik stel jou er voor verantwoordelijk als personeelschef en als lid van de ondernemingsraad.

Bert : Meneer Smits, dit pamflet is buiten mijn medeweten opgesteld.

Dries : Dat bewijst nu juist de rotzooi die de ondernemingsraad aan het worden is.

Bert : Maar U moet niet te zwaar tillen aan de inhoud van dat pamflet.

Dries :Dat doe ik wel, Edelenbosch.

Bert :Zo'n vaart zal het niet lopen meneer Smits. Begripen als inspraak en democratie koren nu eenmaal bij deze tijd.

Tatjana :U moet er toch niet zo gemakkelijk over denken, meneer Edelenbosch. als ik me even in de discussie mengen mag.

Bert :Maar natuurlijk, mevr. Smits, ik stel uw mening erg op prijs.

Dries :Nou zeg 't dan.

Tatjana :Ik heb een aardig voorbeeld: onze zoon Bart zit nu in de 5^e klas van het gymnasium. Hij is pas gekozen tot voorzitter van het schoolparlement.

Bert :Ja, ja, organiseren zit hem in het bloed; precies z'n vader.

Tatjana :Over dat schoolparlement wilde ik het juist hebben. Daar zitten een aantal kritische leraren in en wat leerlingen en wat doen ze daar? Praten, praten, praten, dag in dag uit. En studeren, ho maar. En dan de directeur, zijn functie wordt volkomen belachelijk. Hij is er toch voor aangesteld om dingen te beslissen, te organiseren. Dat is een heel goed ding, dat hoort in handen te zijn van een man. Hij draagt tenslotte de verantwoordelijkheid. Ik kan U vertellen, dat deze directeur overspannen is geworden en U begrijpt, dat ik dat Dries niet aan wil doen.

Dries :Dat is een goed voorbeeld. En dat zal mij ook nooit overkomen. Ik zit met mijn geld in dit bedrijf; het is mijn fabriek, en ik bepaal wat er gebeurt.

Bert :Ja, ja, meneer Smits, dat spreekt vanzelf, ik ben 't helemaal met u eens.

Dries :Als dat zo vanzelf spreekt Edelenbosch, dan moet jij dat de ondernemingsraad maar eens goed onder de neus wrijven. En als ik ooit nog iets van dat soort praktijken merk, dan zal ik eens laten zien, wie ik ben. Tenslotte, zorg ik voor de werkgelegenheid in deze stad. Ze moeten goed weten, dat ze van mij afhankelijk zijn, en als dat gedonder niet afgelopen is dan sluit ik de tent en dan zit iedereen zonder werk. Wat krijgen we nou toch. Ik kan ze bij wijze van spreken laten verhongeren. Kom we nemen d'r nog een.

LIJST: - Vrouw van de jubilaris.

Marlies :Mijn man werkt 40 jaar op de fabriek
de bazen komen hem een handje geven
dan krijgt hij een horloge met zijn naam
ze zingen bij een glas - lang zal hij leven.

Het werk ligt even stil, er is muziek
en de kantine hebben ze versierd
alle kollega's in hun goeie goed
dat hoort nu eenmaal als jo zoiets viert.

Mijn man lacht als een boer die kiespijn heeft
voor hem is het nou niet direkt een feest
vandaag vieren de bazen dat m'n man
al 40 jaar niets te vertellen heeft

Van jongs af aan hoor je niet anders dan
als bazen spreken moeten knechten zwijgen
na 40 jaar kun je daarvoor in ruil
van hen een uurwerk met inscriptie krijgen

VEEL GROETEN WE MAKEN HET BEST.

Bert :Ik leerde datje kost wat kost zelf iets bereiken moet
maar ook help steeds eenander, volgens mij rijmt dat niet goed

Tatjana :Maak van je hart geen moordkuil waarmee zit je m je maag
maar kom ik met kritiek, zegt men dat ik mc niet gedraag

Bart :Ze zeggen doe je best, je ijver wordt beloond , maar nee
als het niet lukt dan tellen zo de moeite niet meer mee.

Dries :De grotere beloning is voor wie het beter doet
hoe kan dat als je samen eerlijk alles delen moet

Helen :leve de samenwerking- sla de handen in elkander
maar wil je iets bereiken- doe 't dan beter dan een ander.

Wim :het is een erg goed ding als je gezamenlijk beslist
maar eentje moet dc baas zijn anders ga je in de mist.

het is niet leuk als ik het spel verpest
daarom zing ik maar hard mee met de rest:

Allen :Veel groeten, we maken het best
alles gaat geweldig ook al is er wat kritiek
veel groeten we maken het best
zolang we zingen is er nog geen reden tot paniek
zolang we zingen is er nog geen reden tot paniek.

SCÈNE VII, Eiland

NIET IEDEREEN KAN DE BAAS ZIJN OF.

Bart : Over kinderziektes kun je nauwelijks meer praten. We hebben nu gezien wat het betekent afhankelijk te zijn van éé'n persoon. En met zijn macht kan die persoon je ook nog dingen laten doen ook, die je absoluut niet wilt doen. Maar je zult wel merken, dat wij 't er niet bij lieten zitten.

(TITEL LICHTKRANT. NIET IEDEREEN KAN DE BAAS ZIJN OF. . . .)

Dries : En nu aan het werk. Helen zorgt voor het drinkwater. Marlies, zorgt voor de hutten. Bert voor het vuur. Willem jij voor 't hout en Bart pelt de vruchten. Tatjana, jij braadt het zwijn en zorgt ervoor dat ik de achterham krijg. Zo ik ben op jacht. Over twee uur ben ik terug, en denk eraan dat alles klaar is.
(DRIES AF)

(IEDEREEN MIMET HET WERK, BEHALVE BART)

Bart : Dus jullie vinden het heel gewoon, dat Dries de baas is en bevelen uitdeelt.

Bert : Ga nu maar aan het werk, anders krijg je straks weer geen vlees.

Marlies : (MAAKT INZET LIED) Samen werken. (HELEN EN TATJANA VOLGEN)

Wim : Hou je mond toch met je samen werken, samen bouwen. Heeft dat wat we hier doen er iets mee te maken?

Bart : Natuurlijk heeft 't er niets mee te maken. We worden gedwongen. Ik dacht, dat we het hier beter zouden hebben.

Helen : De boel is nou toch goed geregeld, tot nu toe hebben we alleen maar ruzie gemaakt.

Bart : Ik wil dat best toegeven, maar is dat zo vreemd. Waar kom jij vandaan, waar komt Marlies vandaan, waar komen we allemaal vandaan? Ne hebben toch nooit iets anders geleerd dan dat je voor jezelf moet zorgen, dat wie het beter doet meer krijgt. En dan is het toch gewoon dat iedereen het beste wil zijn.

Wim : Hij heeft toch gelijk, dat hebben we geleerd.

Helen : Ja, maar Dries jaagt en mag daarvoor toch best iets aan ons terugvragen?

Bart :Maar hij kan toch niet jagen als wij dat werk hier niet doen.

Tatjana :Verrek, natuurlijk, hij is even afhankelijk van ons, als wij van hem.

Bert :Hij vindt zijn werk kennelijk belangrijker, daarom neemt hij het grootste stuk.

Marlies :Dat is natuurlijk flauwekul. Al 't werk, dat we doen, moet toch gedaan worden.

Helen :Dat zouden we hem moeten vertellen, zoals wij elkaar nu doen.

Wim :Ik denk dat ie erg hardleers is.

Bert :Natuurlijk, hij heeft het ook beter en dat zal ie niet graag prijsgeven.

Marlies :Hij zal het niet lang beter houden, als wij niets meer voor hem doen.

Tatjana :Je bedoelt staken.

Wim :Ja, maar dan slaat ie er op.

Helen :Als we eensgezind blijven, kan hij niet tegen ons op.
(DRIES KOMT OP)

Dries :Wat zullen we nou beleven, 't lijkt hier wel een vergadering.

Bart :Dat is het ook Dries, we hebben eens nagedacht en vinden het niet goed, wat hier gebeurt.

Wim :Ja, jij speelt hier de baas en wij moeten gehoorzamen.

Marlies :Jij neemt het grootste stuk, terwijl wij even hard werken.

Helen :Als we niet doen wat jij zegt sla je d'r nog op ook.

Tatjana :Samen werken wil ook zeggen, samen beslissen.

Dries : (TEGEN BART) Hier zit jij natuurlijk achter, mannetje. Jij wilt natuurlijk baas zijn.

Bart :Nee Dries, wij allemaal. Het gaat er niet om wie er baas moet worden. Maar hoe we hier nu echt kunnen samen leven.

Marlies :En als je niet met ons wilt praten, dan doen we gewoon niets meer voor jou.

Bart :Dit eiland is toch van ons allemaal. Dat varken toch ook. Of niet soms.
(ALLEN VAN EILAND AF)

Bart :Dries was nog niet helemaal overtuigd, maar we hebben er lang over gepraat. Toen merkten we dat ons gedrag op het eiland veel te maken had met onze opvoeding. Toen vroegen we ons af, waarom leren we dat allemaal, natuurlijk om aangepast te worden aan de maatschappij. Natuurlijk als je deze maatschappij goed vindt is er niets aan de hand, maar als hem wilt veranderen, kan dat natuurlijk. Niet met allemaal aangepaste mensen, die geen kritiek meer hebben. Dus moeten we iets anders leren.

(IN G)

Bart :Och meester Vermeeren
kunt u ons niet leren
met elkaar te praten
en te luisteren naar elkaar

Beste juffrouw Kreken
doe ons uit de doeken
wat ons staat te wachten
da'lijk in de maatschappij

En meneer van Leiden
leer ons onderscheiden
wie in ons belang werkt
en wie ons gebruiken wil

Beste meneer Abels
leer ons toch geen fabels.
Lieve juffrouw van de Dis
zeg ons hoe het werkelijk is

Alle mensen in de zaal
vindt niet alles doodnormaal
maar ga onderzoeken
wat vanzelfsprekend is
(tatatatatatata)

Veel groeten we maken het best.
We weten wat er fout zit dus we hebben een begin.
Veel groeten we maken het best
samen zijn we sterk en dat houdt de moed er

Veel groeten we maken het best.
We weten wat er fout zit dus we hebben een begin.
Veel groeten we maken het best
samen zijn we sterk en dat houdt de moed er in